1852. | N°. 100.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 20 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 19 Augustus.

De Commissie over de droogmaking van het Haarlemmermeer zal den 23sten dezer aanbesteden het graven van Dwarstogten in drie perceelen. Nadere inlichtingen zijn ook te bekomen bij den Heer Ingenieur J. A. Beyerinck alhier.

— Te Sloten is door de medewerking van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw den 17den eene harddraverij gehouden op den bodem van het drooggemaakte Haarlemmermeer.

— Zondag ll. meldt het *Handelsbl.*, bragt een jong mensch te Aalsmeer zich zelven door onvoorzigtigheid een geweerschot in de linker dij toe, waardoor de meeste zachte deelen vernietigd en het dijbeen verbrijzeld werden. De Geneesheer Hk. Haksteen achtte het noodzakelijk het been af te zetten. Hij werd door den Heer Broekhof, Med. Doctor, bijgestaan. De ongelukkige verkeert in redelijken toestand.

— In 1851 zijn in de verschillende krankzinnigen gestichten hier te lande 135 lijders meer opgenomen dan in 1850, zoodat nu hun gezamenlijk getal 1411 beloopt.

— Te Vlaardingen zijn 5 hoekers aangekomen met de geringe vangst van 51 tot 92 ton haring. De berigten luiden nog treurig, doch de prijzen zijn hoog; maatjes haring f 111, volle f 55 en kuitzieke f 34 de ton. Ook de zoute visch is prijshoudend, namelijk f 17 de ton.

— Den 17den is de Minister van Binnenl. Zaken te Nieuwe Tonge aangekomen en heeft zijn verblijf genomen bij Mr. S. A. Anemaet, lid van de Tweede Kamer.

— Uit eene door de *Staatscourant* medegedeelde vergelijkende aanteekening van de op Java en Madura geheven inkomende en uitgaande regten gedurende de vijf eerste maanden van 1850, 51 en 52 blijkt, dat gedurende de vijf eerste maanden van 1852 meerder ontvangen is dan gedurende die maanden in 1850 f 503,510.39½, en meerder dan in 1851 f 169,135.25.

— De Vergadering van het Nederl. Onderwijzers-Genootschap, tot bevordering van volksopvoeding en onderwijs, zal den 31sten dezer te Assen geopend worden met eene aanspraak van Dr. Hecker uit Groningen, voorafgegaan, afgewisseld en besloten door toepasselijke gezangen. Van de 13 onderwerpen die behandeld zullen worden, ziet men onder anderen de beslissing van No. 6 en 8 belangstellend te gemoet, namelijk het verslag van de hoofdvereeniging omtrent hare werkzaamheden tot het oprigten van een gedenkteeken voor wijlen Mr. Th. van Swinderen, in leven Algemeen Secretaris des Genootschaps; en dat van de hoofdvereeniging nopens het onderzoeken, of het mogelijk is den wensch te verwezenlijken, door den Heer van Berkel uitgedrukt, tot het verkrijgen van eene inrigting voor gepensioneerde onderwijzers enz. Men verneemt, dat vele leden van dit genootschap de vergadering zullen bijwonen. (*Hbl.*)

— De *Prov. Overijsselsche Courant* bevat het volgende: In onderscheidene dagbladen hebben wij vermeld gezien, dat het stedelijk bestuur van Zwolle heeft geweigerd om vergunning te verleenen tot het geven, bij wijze van vermaak, van eenige voorstellingen der wetenschap, genaamd electrische biologie, en zulks op het advies van de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt. Volgens informatie was het door het stedelijk bestuur ingewonnen advies dier commissie: „dat dergelijke openlijke voorstellingen vernederend voor de wetenschap, en zoo al niet gevaarlijk, voorzeker niet onschadelijk moeten terugwerken op de personen met wier wilskracht de bioloog schijnt te handelen naar zijne verkiezing, en dat het de commissie voorkomt, dat dergelijke op nog niet genoegzaam bekende natuurkrachten gegronde en te weeg gebragte verschijnselen, op het wetenschappelijk terrein alleen moeten worden teruggebragt." — Dit advies strookt geheel met hetgeen wij dezer dagen hebben vernomen, ten aanzien van eenen zich noemenden leerling van den Heer de Koningh, die, nadat hij door zijne bewerking een persoon aan zijne wilskracht had onderworpen, dezen niet weder in zijnen gewonen toestand heeft kunnen terugbrengen, zoodat daarvan hevige toevallen de gevolgen zijn geweest, tot welker stuiting de hulp van onderscheidene geneeskundigen is moeten worden ingeroepen.

— Uit Boxmeer wordt geschreven, dat men den 20sten aldaar eene vergadering verwachtte van Burgemeesters uit die omstreken en een gedeelte van Limburg. Het doel dezer bijeenkomst moet zijn om, door onderlinge raadpleging en wisseling van gedachten, eene behoorlijke en eenvoudige uitvoering aan de gemeentewet te geven.

's GRAVENHAGE, 19 Augustus.

In de zitting van den Gemeenteraad is besloten, om eenige verbeteringen aan te brengen in den aanleg van het Tournooiveld en het Voorhout, ingevolge het plan van den Architect Zocher. Voorloopig zal die aanleg geschieden zonder standbeeld, vermits de onderhandelingen van het Gemeentebestuur met de Commissie tot vereffening der nalatenschap van wijlen Willem II nog niet afgeloopen zijn, omtrent het verlangen, door gemeld Bestuur uitgedrukt, om het standbeeld van Willem den Zwijger te verplaatsen van het Noordeinde naar het Tournooiveld, overeenkomstig het eerste plan van den Heer Zocher.

— De Eerste Kamer is tegen den 8sten September bijeengeroepen.

AMSTERDAM, 18 Augustus.

Ten gevolge van onderscheidene besluiten van den Raad dezer stad zal het beheer der publieke werken alhier eenige wijziging ondergaan. Behalve eene vaste Commissie, uit den Raad, aan welke de voorbereiding van alles waarover die vergadering met betrekking tot de publieke werken te beslissen heeft, zal worden opgedragen, zal ook een Inspecteur over die werken worden aangesteld.

Aan de laatstgenoemde gewigtige betrekking is niet alleen de eigenlijke inspectie over al wat van wege de stad aan stedelijke openbare werken verrigt wordt, verbonden, maar daarenboven het ontwerpen en onderzoeken van plannen enz., het adviseren op alle voorstellen van verbetering en verandering, in één woord, het ter zijde staan aan het Stads-Bestuur in het geheele technische gedeelte van dien belangrijken tak van de Stedelijke Administratie. — Het tractement bedraagt f 4000.

— In de Vergadering van den Gemeenteraad, alhier op den 11den dezer gehouden, is met gesloten deuren beraadslaagd over het rapport eener Raads-Commissie omtrent het onderzoek naar de beste wijze, waarop de *Amst. Cour.* zoude kunnen worden behouden.

Wij zijn in de gelegenheid gesteld, zegt die Cour., om onzen lezers mede te deelen, dat door gemelde Commissie het voorstel was gedaan, om de uitgaaf der *Amst. Cour.* als *Stads-Cour.* met ulto. December dezes jaars te doen staken, en met dat tijdstip aan den hoofd-redacteur en verdere beambten een eervol ontslag te verleenen, behoudens hunne aanspraak op wachtgeld; en voorts aan eene Raads Commissie op te dragen, om met dengenen, die daartoe geschikt en genegen zijn zoude, in onderhandeling te treden, omtrent zoodanige voorwaarden waarop de eigendom der *Amst. Cour.* en de uitgave daarvan voor eigen rekening, behoudens de nadere goedkeuring van den Raad, door hem zoude worden overgenomen.

Bij besluit, in de bovengemelde vergadering genomen, is die voordragt in zooverre gewijzigd geworden, dat aan Burgemeester en Wethouders opgedragen is, om onderzoek te doen naar eenen zoodanige, die genegen zoude zijn om tegen billijke voorwaarden de *Amst. Cour.* over te nemen, en zich te verbinden tot de opneming van alle officiele stukken en kennisgevingen van het Stedelijk Bestuur uitgaande, zoo en in dier voege, als thans in het officieel gedeelte der *Amst. Cour.* plaats heeft.

Wanneer die onderhandelingen tot een gewenscht einde zullen hebben geleid, zal eene nadere voordragt van het dagelijksch Bestuur aan den Raad worden gedaan, en verder, na goedkeuring van die voordragt, omtrent de afschaffing der Courant bepaaldelijk worden besloten.

— Van goederhand vernemen wij, dat de Koninklijke Akademie van Wetenschappen binnen kort hare werkzaamheden zal aanvangen, daar de omstandigheden, die dit tot nog toe hebben belet, niet meer bestaan. Zoo als men weet, zullen de vergaderingen der Akademie, welke in het Trippenhuis alhier zullen plaats hebben, in het openbaar worden gehouden.

HARDERWIJK, 16 Augustus.

Den 27sten dezer zal van hier, per scheepsgelegenheid, naar Amsterdam en vervolgens per spoortrein naar Rotterdam vertrekken, een afdeeling aanvullingstroepen, sterk 150 Onder-officieren en manschappen, onder bevel van den 1sten Luit. der Inf. G. Fritzen, thans met verlof hier te lande, medegeleiders de 1ste Luit. der Inf. H. Brinkgreve, de 2de Luit. der Inf. H. E. Meijer, en de 2de Luit. der Art. A. Heyligers, ten einde den 28sten daaraan-

volgende over te gaan aan boord van het schip Delft, Gezagvoerder B. J. Muller, om naar Java te worden overgevoerd. Spoedig zal er een tweede afdeeling volgen.

VLISSINGEN, 16 Augustus.

Gisteren middag ten een uur kwam de Engelsche flotille van het Pas van Neuzen naar hier opstoomen en liet, wegens het onstuimige weder, voor deze stad het anker vallen. 's Lands fregat de Prins van Oranje, op de reede liggende, en de marine- en artillerie-batterijen deden het koninklijk saluut, terwijl op gemeld fregat de gewone vlaghijsching en paradering in het want plaats had. Dadelijk ging de Engelsche Vice-Consul, de Heer Ellinkhuizen, aan boord van het koninklijk stoomschip, daarna de bevelhebber van het fregatschip de Prins van Oranje, de Kapt. ter zee Bijl de Vroe, en de Schout-bij-nacht Coops, Directeur der marine alhier. Deze werd ontvangen door Lord Northumberland en daarna voorgesteld aan de geheele koninklijke familie; de Koningin Victoria was allerminzaamst jegens onzen bejaarden vlagofficier en vernam tevens naar de gezondheid van Z. M. onzen Koning. Toen er half plan scheen te bestaan, dat H. M. zich naar den wal zoude begeven, bood de Schout-bij-nacht daarbij het gebruik zijner woning aan; het stormachtige weder, gepaard met digte regenbuijen, belette zulks echter. Ten 4 ure stoomden het koninklijk schip Victoria en Albert, ten einde de groote deining van het water te ontgaan, met de vier kleinste stoombooten tot vlak voor Neuzen terug. Daar ging het vorstlijk echtpaar met de vier kinderen en gevolg in twee sloepen naar den wal (de jonge Prinsen in matrozenpakjes gekleed) en stapten terstond in drie rijtuigen, om een klein toertje naar den kant van Axel te maken. Op dit uitstapje bezochten zij de boerderij van de Wed. Feytes, dronken daar melk en onderhielden zich minzaam met de bewoners; eenige minuten verder werd ter eere van H. M. een passend en niettegenstaande het onverwachte der komst goed uitgevoerd koorgezang aangeheven, waarover H. M. zeer hare goedkeuring deed blijken. Ten half acht ure was de koninklijke stoet weder op de stoomschepen terug. Geheel Neuzen en omtrek was, vooral door het werkelooze van den Zondag, op de been; eene militaire wacht was bij de aanlegplaats gesteld en HH. Officieren van de bezetting namen de honneurs van het verwelkomen waar, terwijl uit het geschut een koninklijk salvo werd gedaan. Heden morgen ten ruim zeven ure kwamen de vijf stoomschepen uit Neuzen naar hier de rivier af, vereenigden zich met de vijf stoomfregatten, die alhier van gisteren op de reede zijn gebleven, en stoomden, begunstigd door fraai weder en stil water, naar zee.

GOES, 16 Augustus.

De werken op de Ooster-Schelde ter Bedijking van 1400 bunders land worden met alle magt voortgezet, en zullen tevens een gedeelte uitmaken van de afdamming der Schelde op die hoogte.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 17 Augustus.

Sedert November l. l. zijn aan de munt alhier geslagen 3½ millioen heele en halve souvereinen.

— In de afgeloopen week zijn uit de hoofdstad ongeveer 1000 personen naar Australië vertrokken.

— Woensdag l. l. is in de omstreken van Liskeard een zeer sterke schok van aardbeving gevoeld.

— Holloway, de wereldberoemde pillenfabrikant alhier, heeft onlangs een landgoed aangekocht voor 100,000 £. Men zegge dus niet dat deze pillen geene verbazende uitwerking hebben, 't zij dan dat die haar oorzaak hebbe in de geheime wonderkracht welke zij zouden bezitten, of in de ligtgeloovigheid van degenen, die ze met vertrouwen slikken.

— Tot een voorbeeld van langen levensduur bij matigheid diene het volgende. W. Dune werd geboren in Somersetshire den 1sten Januarij 1749. Hij was zwaardveger van beroep en bleef dit uitoefenen tot aan zijn dood, die plaats had den 23sten September 1843, derhalve in zijn 95ste jaar. Hij had den aardkloot geplaatst op den top van het observatorium te Oxford. Hij deed met Sadler eene luchtreis in zijne ballon. Hij verkreeg niet minder dan 10 octrooijen voor nuttige uitvindingen. Hij onderwees Sir Robert Peel, den eersten minister, de kunst om in ijzer te werken. Op Kermis voor zijn dood, voerde hij het woord op een groot afschaffingsfeest. Nooit dronk hij iets, dat sterker was dan water. Zijn vader bereikte den ouderdom van 102 jaren en zijn grootvader dien van 108, en beiden dronken nooit iets anders dan water. Bij zijn dood was zijn oudste kind 62 en zijn jongste slechts 4 jaren oud.

— In het westerdeel van het graafschap Sussex is, ten gevolge van de landverhuizing en andere oorzaken, zoo groote schaarschheid van arbeidende handen, dat de landbouwers, niet wetende hoe den oogst binnen te brengen, de hulp der in die streek liggende troepen, fuseliers van de Schotsche garde, hebben verzocht en verkregen.

— De *New-York Herald* berigt, dat van 9 tot 28 Julij, 20 ongelukken met stoomschepen zijn voorgevallen, waardoor 400 personen het leven verloren hebben en 100 gewond zijn.

BELGIE.

BRUSSEL, 18 Augustus.

Gisteren is hier eene openlijke vergadering gehouden van belanghebbenden bij het nadrukkers-bedrijf, of, gelijk men het in die vergadering liever noemde, bij de handhaving van het regt van herdrukken. De aanwezigen waren meestal drukkersgezellen en letterzetters, wier aantal meer dan twee duizend bedroeg. Na eene kalme beraadslaging heeft de vergadering, in overeenstemming met de kamer van koophandel van het arrondissement Brussel en van de voornaamste organen der drukpers van het rijk, besloten bij de Regering te protesteren tegen elke handelsovereenkomst met Frankrijk waardoor het nadrukken in België zoude worden geweerd; in dit protest wordt hoofdzakelijk gezegd dat het afgeloopen handelsverdrag niet de verwachte vruchten voor België heeft gedragen en de daarvoor gebragte offers niet waard is; dat bij de belangen waarvoor de vergadering opkomt, het bestaanmiddel van 50,000 werklieden betrokken is, en dat Belgie's eer niet toelaat aan de overdreven eischen van een vijandig gezinde Regering toe te geven.

— De plant Victoria regina in den plantentuin te Gend, heeft dezer dagen hare eerste bloem gedragen. Die bloem is ontloken te midden van tien geweldig groote bladen, van welke ieder een el en 35 duim middellijn had. Binnen weinige dagen zullen er meerdere bloemen uitkomen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 Augustus.

Een geboren Nederlander, de Heer Jacques Mendes, is door den President tot Kapitein van den staf der nationale garde benoemd.

— Voor het kunstwerk, hetgeen Zondag l. l. is afgestoken, en welks voornaamste gedeelte den overtogt van Napoleon over den berg St. Bernard zou voorstellen, was eene hoeveelheid buskruid ten bedrage van 105,000 fr. aangewend; voor het ontsteken daarvan was een verbazend getimmerte opgetrokken, hetwelk een tooneel van het Alpengebergte nabootste, en waarop een reusachtig beeld des Keizers in stralengloed zich zou vertoonen. Men kon echter door de weersgesteldheid bijna niets zien, dan eenen kostbaren rook van meer dan 100,000 fres. — Over eene uitgestrektheid van meer dan tien Ned. mijlen, ongeveer 2 uren gaans, was toestel gemaakt tot eene aaneengeschakelde illuminatie, van den triomfboog aan welke 72,000 gasvlammen hadden moeten branden, over eenige groote pleinen en langs de Boulevards tot op het Bastille-plein, welke illuminatie echter mede grootendeels is mislukt.

— Uit de nadere berigten van de feestbedrijven waarmede in de hoofdstad de groote nationale feestdag gevierd is, blijkt dat de weersgesteldheid daarbij niet de eenige hinderpaal is geweest, maar ook onwil van het arbeidsvolk hetwelk aan de veelomvattende toebereidselen voor het feest te werk gesteld was, en op het laatste oogenblik grootendeels den arbeid staakte, hetzij om hooger loon af te persen, hetzij om de tooneelvoorstellingen, die Zaturdag jl. aan het publiek kosteloos gegeven werden, te gaan bijwonen. Men heeft toen, om nog zooveel mogelijk het werk te voltooijen, achttien honderd soldaten van het garnizoen aan het werk gesteld. Ten gevolge van het een en ander heeft men ook het verbazend groote getimmerte, hetwelk den met sneeuw bedekten berg St. Bernard voorstelde, niet kunnen illumineren; doch een kleiner toestel aan den voet des bergs is geheel geïllumineerd en daarop door lange colonnes soldaten de overtogt der Alpen voorgesteld.

— Het bal de la Halle zal heden plaats hebben. De Dames zijn er zeer ontevreden over, dat de Minister van Binnenlandsche Zaken en de Prefectuur der Seine 5000 kaartjes ter hunner beschikking hielden. Zij wilden geheel zijn wat men noemt »onder ons," doch vergeten dat de President een bal geeft aan haar en zij niet aan hem.

Groot zijn de toebereidselen voor het bal, ook aan de zijde van haar die de eer van het feest geldt. Zoo huurde een der Dames in de kleedkamer der opera een geheel baltenue à 850 fr.! en zij die het geluk zal genieten met Louis Napoleon te dansen, heeft voor haar hoofdtooi een adelaar in diamant gekocht voor 35,000 francs. Men zegt dat de President niet voornemens was er heen te gaan.

De balzaal besloeg eene oppervlakte van 5,775 Ned. ellen; voor de overdekking had men 6,500 el wit linnen en voor de verlichting 12,000 waskaarsen en 1,200 gaslichten gebezigd.

— Het bal te St. Cloud is prachtig geweest. De President en 't gansche corps diplomatique was er tegenwoordig. Er waren 1800 personen genoodigd. Er is weinig gedanst.

— Volgens een telegraaphisch berigt van gisteren alhier aangekomen, zou de Bisschop van Luçon geweigerd hebben om den feestdag van den 15den door het Te Deum, godsdienstig te vieren. Dat zou de eerste weigering van dien aard zijn en, is het waar, veel opzien baren.

— De Straatsburger spoorweg heeft sedert verleden Donderdag eene dagelijksche middelbare ontvangst van 40,000 frs. gehad, nagenoeg het dubbel der gewone ontvangsten. Men kan dus nagaan wat menigte vreemdelingen alhier was.

— In 1851 zijn aan de stedelijke belasting alhier aangegeven 3,440,079 Ned. ℔ boter en 129,732,299 stuks eijeren. De gemiddelde prijs der boter was 1 fr. 87 c. per Ned. ℔, die der eijeren 41 fr. 35 c. per duizend. In de 6 eerste maanden van dit jaar zijn reeds 87 millioen eijeren verbruikt. In 1850 werden 81 millioen eijeren genuttigd.

— Het standbeeld van Maarschalk Bugeaud, Hertog van Isly, zou den 15den te Algiers opgerigt en de President bij die plegtigheid vertegenwoordigd worden door Generaal Espinasse.

— De *Geschiedenis van Frankrijk voor de Jeugd*, van Pater Loriquet, welke als een voorbeeld van moedwillige vervalsching der historie bekend is, is bij het onderwijs in eenige openbare of particuliere scholen door den Minister van Openbaar Onderwijs dezer dagen verboden, en wel uithoofde dat daarin de geschiedenis van onzen tijd ter kwader trouw door partijzucht is ver-

valscht, en de schitterendste gedenkteekenen van onzen wapenroem en onze beschaving daarin worden voorgesteld op eene wijze die in het gemoed der kinderen het vaderlandsch gevoel moet verzwakken."

— De Grieksche Gezant alhier zou naar Rome vertrekken, om een concordaat tusschen zijn Hof en dat van Rome te sluiten.

— Een der beroemdste particuliere schilderij-kabinetten, dat van den Heer A. Bravo, te Sevilla, in Spanje, zal eerdaags openlijk verkocht worden, daar de eigenaar overleden is. Het bevat 539 schilderijen, waaronder 334 uit de Spaansche school. Men roemt 17 stukken van Velasquez, 11 van Murillo, 19 van Alonzo Cano en 24 van Zurbaran.

ITALIE.

ROME, 8 Augustus.

Twee-en-twintig Dominicaner-monniken, hebben in den Kerkelijken Staat eene soort van godsdienst-oproer gesticht, waartegen de Paus strenge maatregelen heeft moeten nemen, en waartoe de benoeming van den Franschen pater Jandel van Besançon tot Generaal der Orde, aanleiding had gegeven. De Dominicaners wilden overeenkomstig hunne statuten, hunnen nieuwen Generaal zelf kiezen. De Paus maakte echter van zijn volstrekt regt als opperhoofd der R. K. kerk gebruik en benoemde bij besluit. De ontevredenheid der monniken werd voorts opgewekt doordat de benoemde een vreemdeling was.

— In de eerste dagen dezer maand is eene bende roovers, op den weg van Lugo, met de karabiniers slaags geraakt, ten gevolge waarvan 6 karabiniers sneuvelden, waarna de roovers zich in twee landhuizen wierpen, twee der bewoners om het leven bragten en voorts hunne hoofden op de punten van palen staken, als straf, omdat zij verspieders van de karabiniers geweest waren. Na dit volbragt te hebben, verspreidden zij zich in het gebergte.

PRUISSEN.

BERLIJN, 17 Augustus.

Het *Volksblatt* vestigt de algemeene aandacht op het opmerkelijk feit, dat de bevolen viering van den Napoleonsdag zich niet bepaalde tot Frankrijk alleen, maar schier overal buitenslands aangeschreven was, waar zich Fransche gezantschappen en Katholieke kerken bevinden. De Duitsche Vorsten en het Duitsche volk achten het, naar het schijnt, gepast. Het blad kan zich echter niet begrijpen, waartoe de verheerlijking dient van een naam, die buiten Frankrijk zeker niet in gezegend aandenken gehouden wordt. Is het een poging, om enkele oude, sluimerende sympathiën weder op te wekken, is 't een der vele comedie-vertooningen, sints December des vorigen jaars aan de orde van den dag; — waarom vraagt het blad, moet het buitenland gewillig of gedwongen toeschouwer zijn, of medewerken tot het verlevendigen van denkbeelden, wier insmokkeling veeleer met kracht moest worden gestuit? — Het artikel baart veel opzien.

— Door de menigvuldige en zware regens is de Rijn verscheiden voeten gerezen, zoodat de schipbruggen bij Knielingen en Kehl niet konden geopend worden, en de dienst der stoombooten tot Kehl afgebroken is. In de nabijheid van Bazel was de Rijn plotseling 6 voet gerezen en op onderscheiden plaatsen buiten zijne oevers getreden.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 15 Augustus.

Z. M. is hier gisteren van zijne reis naar Hongarije teruggekeerd en feestelijk ontvangen. Morgen vertrekt Z. M. naar de badplaats Ischl, alwaar H. M. de Koningin der Nederlanden gisteren is aangekomen.

Ook de Koning van Griekenland zal zich tegen het einde van Augustus van Karlsbad voor eenige dagen naar Ischl begeven.

— In 1831 beliepen de Rijks ontvangsten 121 millioen florenen en de uitgaven 150 millioen; in 1851 de eerste 238 millioen en de laatste 257 millioen.

— Men verneemt ten aanzien van de voorbereidende werkzaamheden tot de nieuwe gerevideerde uitgaven der Latijnsche en Grieksche classici, ten gebruike der Gymnasiën, dat Virgilius en de 10 eerste boeken der Iliade van Homerus reeds voltooid en aan het Ministerie van Onderwijs voorgelegd zijn. Met Ovidius, Horatius en de Anabasis van Xenophon is men ook reeds ver gevorderd. Er zijn bijzondere Commissiën van beoordeeling benoemd voor de Latijnsche en voor de Grieksche teksten.

RUSLAND.

Den 3den dezer is de stad Wasa in Finland, welke omstreeks 3000 inwoners telt, geheel afgebrand, met uitzondering van het lokaal voor het geregtshof en van drie of vier andere huizen.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 23 Junij.

In de *Javasche Courant* van den 26sten Februarij, en in een paar vorige nommers, komen eenige berigten voor nopens de vermaarde reizigster, Mevrouw Ida Pfeiffer, die eene reis van Serawak naar de Nederlandsche bezittingen op Borneo volbragt, en thans zich in deze hoofdstad bevindt.

In de Britsche bezittingen is Mevrouw Pfeiffer overal met de hartelijkste voorkomendheid en gastvriendschap ontvangen; overal is men haar in haar belangrijk doel, om de landen, volken en natuurgewrochten in dit deel der aarde van nabij te onderzoeken en te beschrijven, met den meesten ijver behulpzaam geweest. Dit heeft ook in de Nederlandsche bezittingen op Borneo plaats gevonden; en de beroemde reizigster zal voorzeker op Java met niet minder gastvriendschap en belangstelling ontvangen worden dan bij onze Britsche naburen. Bereids verneemt men dat de Heer van Rees, Resident van Batavia, haar uitgenoodigd heeft om, gedurende haar verblijf in deze hoofdstad, over zijne woning te beschikken.

Mungo Park, Denham, Clapperton, Caillé en andere stoutmoedige mannen mogen alle gevaren getrotseerd hebben om de kennis van vreemde landen en volken uit te breiden; maar zulk een moed, zulk een ijver werd zeer zelden, zoo immer, bij eene vrouw aangetroffen. Mevrouw Pfeiffer ontziet noch moeite noch gevaren, om haar doel tot bevordering der wetenschap te volvoeren, en de beschrijving van hare togten draagt overal de kenmerken van een fijn oordeel en van eene ongemeene scherpzinnigheid.

Het is nu vijf maanden geleden dat Mevrouw Pfeiffer van Singapore vertrokken is om zich naar Serawak te begeven, van waar zij, vergezeld van eenen vreemden bediende, haar door den Heer Brooke Jr. afgestaan, langs de rivieren, en voorts te voet, in omtrent vier weken tijds, door de landstreken der Dajaks, de reis naar Pontianak heeft volbragt.

Mevrouw Pfeiffer is 55 jaren oud, maar hare buitengewone levendigheid van geest — spiritualiteit zoude men kunnen zeggen — doet haar veel jeugdiger schijnen; eene begoocheling waartoe wellicht ook hare middelmatige en tengere gestalte iets bijdraagt.

Mevr. Pfeiffer bezocht achtereenvolgens het Heilige Land, IJsland en Scandinavië, voorts Brazilië, Valparaiso, Tahiti, Canton, Singapore, Ceylon, Madras, Calcutta, Benares, Allahabad, Agra, Delhi, Bombay, Bagdad, Mesopotamië, Babylon, Mossul en Ninivé, Perzië, den Tigris, Armenië, Georgië en Mingrelië, Europisch Rusland, Kertsch en Odessa, Constantinopel en Athene.

Hare werken worden in alle talen van Europa wereldkundig gemaakt. Zij zijn in Weenen in de Duitsche taal in druk gegeven, en te Londen in de Engelsche taal overgezet door William Hazlitt. Men verneemt met genoegen dat ook eene Hollandsche vertaling in Nederland het licht ziet.

Bovendien is onlangs daarvan eene korte vertaling uitgegeven in Longman's Traveller's Library te Londen.

Op verzoek van Z. Exc. den Gouverneur-Generaal zal Mevrouw Pfeiffer zich naar Buitenzorg begeven, van waar zij eenige togten zal ondernemen naar de gebergten in de Preanger landen.

Aanvankelijk heeft zij het voornemen om daarna Sumatra, Celebes, de Molukken, en de kust van Nieuw-Guinea te bezoeken.

— De *Singapore Free Press* bevat het volgende: In het laatst des afgeloopen jaars, vermeldden wij de aankomst te Dilli (Timor) van een hooggeplaatsten Portugeeschen ambtenaar, Senor Lopes de Lima, met volmagt om naar goedvinden alle veranderingen te brengen in al hetgeen de nederzettingen van dat rijk op Timor en Solor betrof. Het blijkt uit onlangs door ons ontvangen berigten uit Koepang (de voornaamste nederzetting der Nederlanders op Timor), dat deze volmagt zoo ver strekte, om hem te magtigen tot den verkoop van Solor en het Oostelijk gedeelte van Flores aan het Nederlandsch bewind, daar de Portugesche garnizoenen van Larantuka en Solor werden teruggetrokken om plaats te maken voor Nederlandsche troepen uit Java. Wij vermoedden reeds, dat iets dergelijks zou gebeuren, toen wij, eenige maanden geleden, hoorden, dat een Portugeesch ambtenaar van Dilli met het gouvernement alhier onderhandelingen gevoerd en naar Dilli teruggekeerd was met eene zeer aannemelijke vulling voor de schatkist aldaar. Doch hoever de volmagt van den Portugeeschen Gouverneur ook gestrekt hebbe, hij is op eene wijze teruggeroepen, welke vrij duidelijk aantoont, dat zijne handelwijze door zijn gouvernement niet goedgekeurd is. Het schijnt, dat de overdragt door het Nederl. gouvernement is uitgelegd als zich uitstrekkende tot de Portugesche nederzettingen op Timor, en men zegt, dat een Nederl. oorlogsstoomschip, hetwelk in April ll. te Koepang lag, op het punt stond om naar Dilli te stoomen, ten einde van die plaats, des noods met meerdere versterking, bezit te nemen. Sedert zeer vele jaren, en wel sinds het bezoek van de mineralogische Commissie in 1829, heeft zich het Nederlandsch gouvernement zeer beijverd, om in het uitsluitend bezit te geraken van dit eiland. Of de metaalrijkdom van Timor het voorwerp van dezen ijver geweest zij, zal moeten blijken; doch zeker is, dat het aan het bijgeloof der inboorlingen te wijten is, dat de mijnen niet veilig kunnen ontgonnen worden, alvorens de geheele kust onder het bestuur van eene magt zij, zoodat de aanvoer van krijgsbehoeften voor het binnenland kan worden afgesneden.

ZUID-AFRIKA.

In ons nommer van ll. Maandag is berigt dat de Generaal Cathcart, de Gouverneur der Kaap-Kolonie, zijne bekrachtiging verleend heeft aan het verdrag, waarbij het gemeenebest der uit de kolonie geweken Boeren van Nederlandsche afkomst als een onafhankelijke Staat erkend is geworden. Vroeger werd gewaagd van ontevredenheid onder de Boeren zelven over eenige bepalingen van het verdrag, welke zoo ver ging dat er onder hen waren die het door den Heer Praetorius en den krijgsraad (het uitvoerend bewind) gemaakte verdrag, door den volksraad (de wetgevende magt der Boeren) wilden gewraakt hebben. Meest echter uit wantrouwen, zoo als de *Zuid-Afrikaan*, een hun toegenegen blad, hen tracht te overtuigen. Dat blad noemt alle schikkingen door de partyen aangegaan, zoowel eervol als voordeelig voor alle emigranten en zegt, dat deze de angstvallige begeerte door het Britsch Gouvernement gekoesterd, om de emigranten te herstellen in dien gelukstaat van rust en inwendigen bloei waarvan zy zoo lang verstoken zyn geweest, in het helderste daglicht plaatsen.

Verder, zegt het blad, blykt daaruit, dat er geen grond is voor de bewering onlangs gemaakt dat, in het sluiten der onderhavige schikkingen, Pre-

torius het gezag niet had van den volksraad. De afgezanten aan wier hoofd Pretorius staat, sluiten vertegenwoordigers in zich uit elk departement van het Gouvernement der Emigranten en het volk; en die schikkingen zyn daarom even bindend voor het gansche volk als zy voor het Britsche Gouvernement zyn.

STADS BERIGT.

Burgerlijke Stand.

Van den 12 Augustus tot en met den 18 Augustus 1852.

BEVALLEN: J. A. Kums, geb. Gellermann, D. — A. J. Kraneveld, geb. Bolland, D. — C. Bennink, geb. Vinkestijn, D. — C. R. Hoefsmit, geb. Lotten, D. — M. Verbrugge, geb. Schmitkamp, D. — E. van der Blij, geb. van Kraaijenoord, D. — M. Verwer, Z. — M. Loeber, geb. van Nierop, D. — C. Crama, geb. van der Linden, D. — M. Burgersdijk, geb. Mansvelt, Z. — S. J. K. W. van den Berg, geb. van Zon, D. — J. de Boer, geb. Bavelaar, D. — M. Koet, geb. Veilbrief, Z. — C. M. van der Horn, geb. Hemerik, D. — M. M. Kooreman, D., levenl. — M. van der Burg, geb. Noordermeer, D. — J. W. C. Piket, geb. Ederzeel, Z. — A. E. de Wilde, geb. Bollinger, Z. — S. R. van der Keur, geb. du Sjardin, Z. — M. J. Boerma, geb. Teunissen, Z.

GEHUWD: W. F. Bioch, Wedr. en J. Weyde, Wede. — J. G. Haagen, Jm. en F. H. Wiederig, Jd. — A. van Grieken, Jm. en J. Mielo, Jd. — C. Nieuwenhuizen, Jm. en J. Dekker, Jd. — W. Mulder, Jm. en J. Brakel, Jd. — P. Loekenbach, Jm. en W. Roos, Jd. — B. Cramer, Jm. en C. M. van der Henst, Jd. — H. Witte, Jm. en H. M. E. van der Woerd, Jd.

OVERLEDEN: J. J. van Strien, Z., 4 w. — G. Kruik, 23 j. — C. M. Mark, geb. de Vos, 68 j. — D. Chaudron, Z., 7 m. — Lydia Cornª Marks, 24 j. — M. H. le Noble, D., 14 m. — L. Duk, D. 9 m. — C. Indriesi, Z., 5 m. — N. Betgem, D., 5 m. — K. Knotter, geb. Buytendijk, 75 j. — J. Singerling, Z., 5 d. — C. van Zijp, Z., 3 j. — H. van der Stok, 61 j. — P. J. de Geus, Z., 5 m. — A. in 't Hol, 62 j. — E. J. van der Horn, 38 j. — P. J. Trap, 56 j. — P. J. Maartense, Z., 9 m. — J. Sieval, D., 18 m. — T. Vergerud, geb. Tijnagel, 71 j.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN, —

Gehad hebbende de onderstaande verzoeken ter bekoming der vereischte vergunning als:

1º. Van WILLEM KEEPS wonende alhier, om in het achterste gedeelte van het door hem bewoond Huis op den Nieuwen Rijn of Aalmarkt, Wijk IV. Nº. 139, *een Fornuis* te doen plaatsen ten dienste eener *Chocolade-fabriek.*

2º. Van ADRIANUS JACOBUS VAN HOEKEN mede alhier woonachtig, om zijn Pakhuis, staande en gelegen aan de Zuidzijde, tot *Veestal* te doen inrigten, en op het daarnaast gelegen Erf, *een Woonhuisje te bouwen* en de overige ruimte dier Werf *tot Meststaal te gebruiken*, alles gelegen in Wijk VIII. Nº. 219 tot 222.

Gelet op Zr. Ms. besluit van den 31sten Januarij 1824, rakende vergunningen ter oprigting van sommige Fabrijken en Trafijken;

Brengen bij deze ter kennis van alle daarbij belanghebbenden, dat tot het hooren der Eigenaars en Bewoners van naastbijgelegene en belendende Panden, ten opzigte der Informatiën *de Commodo et Incommodo*, door Burgemeester en Wethouders zal worden gevaceerd, op het Raadhuis dezer Gemeente op Maandag den 23sten Augustus aanst., des middags ten twaalf ure; zullende de belanghebbenden verpligt zijn, hunne bezwaren tegen opgemelde verzoeken op dien tijd in te brengen, terwijl bij verzuim daarvan, zij gehouden zullen worden, zich tegen de inwilliging daarvan niet te hebben verzet.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
VAN LIMBURG STIRUM.

LEYDEN, 17 Augustus 1852.

De Secretaris V. PUTTKAMMER.

ADVERTENTIEN.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 18 Augustus.

		[illegible]	[illegible]	[illegible]
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$64\frac{1}{4}$	$64\frac{1}{4}$	$64\frac{3}{8}$
Dito Certificaten	3	77	$77\frac{1}{8}$	$77\frac{1}{8}$
Dito dito	4	$96\frac{7}{8}$	97	$96\frac{15}{16}$
Amortisatie Syndicaat	$3\frac{1}{2}$	—	—	—
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$	$124\frac{3}{4}$	—	—
O. I. Leening	4	$96\frac{3}{8}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
Haarlemmermeer	5	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	[illegible]	—	—
Dito dito	5	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	$108\frac{5}{8}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829	5	$106\frac{1}{2}$	$106\frac{5}{8}$	$106\frac{1}{2}$
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	—	—	—
Dito 1840	4	$91\frac{3}{8}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	$91\frac{3}{8}$	—	—
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	—	—	—
Certificaten van dito	6	$72\frac{1}{2}$	—	—
POLEN, Obligatiën	4	$85\frac{5}{8}$	—	—
Dito Aandeelen met Loten fl. 250		—	—	—
Dito dito 1835	500	$150\frac{3}{4}$	160	—
SPANJE, Obligatiën	à $1\frac{1}{2}$ pCt.	$22\frac{5}{16}$	$22\frac{1}{4}$	—
Dito Obligatiën	3	$49\frac{1}{4}$	$49\frac{1}{4}$	$49\frac{1}{4}$
Dito Binnenl. à 6 m.	3	$44\frac{11}{16}$	$44\frac{3}{4}$	$44\frac{3}{4}$
Bewijzen Coupons		$2\frac{11}{16}$	$2\frac{7}{8}$	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5	—	—	—
Dito	4	—	—	—
Dito Metall.	5	$77\frac{5}{8}$	$77\frac{13}{16}$	—
Dito Nieuwe	5	$90\frac{1}{2}$	$90\frac{9}{16}$	$90\frac{9}{16}$
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	$40\frac{7}{16}$	$40\frac{9}{16}$	—
BELGIE, Banc.	$2\frac{1}{2}$	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	$2\frac{1}{2}$	$52\frac{5}{16}$	$52\frac{3}{8}$	$52\frac{5}{16}$
BRAZILIE, 1824 100 £	5	100	—	—
PORTUGAL, te Londen	5	$42\frac{9}{16}$	$42\frac{5}{8}$	$42\frac{9}{16}$
Dito dito	4	39	$39\frac{1}{16}$	$39\frac{1}{16}$
VENEZUELA	$3\frac{1}{2}$	—	—	—
MEXICO	5	—	—	—
AMERIKA, Bankactiën		$4\frac{1}{2}$	—	—

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt. Prolongatie 2½ pCt. Wissel-Disconto 2. De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.82½ à 87½.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.